

Vizsgatémakörök

Az (F) jelölés jelentése: feladat (=konkrét számolás) is és elméleti kérdés is előfordulhat. A többenél csak elméleti jellegű kérdés várható.

1. Elsőrendű közönséges differenciálegyenlet (KDE) és kezdetiérték-probléma (KÉP) fogalma, a KDE és KÉP megoldásainak száma.
2. Szétválasztható KDE, példák. Autonóm KDE fogalma.
Elsőrendű lineáris KDE.
3. Másodrendű lineáris KDE (homogén, ill. inhomogén) megoldásainak szerkezete, előállítás. Példák: rezgések.
4. Lineáris KDE-rendszerek.
A megoldások szerkezete. A megoldások előállítása: 2×2 eset; az $n \times n$ eset különböző sajátértékek esetén.
5. A Laplace-transzformáció és alkalmazása (csak feladatként). (F)
6. Fáziskép, első integrál, példák. (F)
7. Stabilitásvizsgálat, a Ljapunov-függvény módszere. (F)
8. Elsőrendű homogén lineáris PDE. (F)
A rezgő húr egyenlete. (F)

Név: ..... Neptun-kód: ..... Gyak.: .....

Pontszám: .....

Mintavizsga, 2021. január 35.

Egy A4-es lapnyi saját készítésű vázlat használható, egyéb írott segédeszköz viszont nem. Együttműködés, másolás esetén az érintettek mérlegelés nélkül elégtelent kapnak.

Csak a kérdésre adott válaszok értékelhetők, amúgy akkor sem, ha önmagában igaz dolgot ír!

Ez a mintavizsga csak szemlélteti a korábbi évek vizsgáinak jellegét, a konkrét vizsgák ettől eltérhetnek!

Elméleti kérdések

1. Hány megoldása van egy $y'(x) = f(x, y(x))$, $y(x_0) = y_0$ kezdetiérték-problémának, ahol $f \in C^1(\mathbf{R}^2)$ adott függvény?
2. Legyenek y_1 és y_2 ugyanannak az inhomogén másodrendű lineáris KDE-nek a megoldásai. Milyen KDE megoldása az $y := y_1 - y_2$ függvény? Állításunkat vezessük is le!
3. Egy rovarfaj 6 szomszédos élőhelyen való $x_1(t), \dots, x_6(t)$ egyedszámának alakulását egy (6×6) -os $\dot{x}(t) = Ax(t)$ homogén lineáris KDE-rendszer írja le. Tegyük fel, hogy az A mátrix sajátértékei $\lambda_1, \dots, \lambda_6$ különböző valós számok, és $u_1, \dots, u_6$ megfelelő sajátvektorok. Írjuk fel az általános megoldást.
4. Egy erdőben a farkasok egyedszámát a v , a nyulakét pedig az u függvénnyel modellezzük, az egyedszámok alakulását az alábbi KDE-rendszer írja le:
$$\begin{cases} \dot{u} = au - ruv \\ \dot{v} = suv - bv, \end{cases}$$
 ahol $a, r, s, b > 0$ állandók. Igazoljuk az első integrál módszerével, hogy mindkét egyedszám periodikusan változik!

Feladatok az alábbi témákból: (ld. tipikus példák a gyak. feladatsorból is)

5. Laplace-transzformáció. (Mint pl. a 9. gyak. 3.a) és c) feladata.)
6. Fáziskép felrajzolása első integrállal.
(Mint pl. a 10. gyak. 6. oldal 1.a) és b) feladata.)
7. Stabilitásvizsgálat Ljapunov-függvénnyel.
(Mint pl. a 10. gyak. 7. oldal 1. és 2. feladata.)
8. Egy elsőrendű PDE megoldása.
(Mint pl. a 11. gyak. 2.a) és b) feladata mellékfeltétel nélkül.)

Összesen 30 pont, a két zh-val együtt 80 pont.

Ponthatárok: 32–44–56–68.